

JAARVERSLAG 2006

Kamp C

Provinciaal Centrum Duurzaam Bouwen en Wonen

Inhoudstabel

1	Voorwoord.....	3
2	Het informatiecentrum	5
2.1	Tentoonstellingen	5
2.2	Bibliotheek	7
2.3	Rondleidingen	7
2.4	Vorming.....	9
2.5	Werkgroepen, gespreksronden en forums.....	14
2.6	Verhuur lokalen	17
2.7	Promotie en evenementen	19
2.8	Publicaties	24
3	Bedrijfsterrein.....	25
4	De Basis.....	25
5	Demowoning.....	26
6	Vers geperst	27
7	Personeel	28

1 Voorwoord

Kamp C heeft zijn derde verjaardag gevierd in 2006 en is dus aan zijn vierde werkjaar bezig. De missie van Kamp C is in die 3 jaren niet gewijzigd, de ambities zijn enkel gegroeid.

Het zal dan ook niemand verwonderen dat in een activiteitenverslag van een centrum Duurzaam Bouwen ook bouwactiviteiten voorkomen. Zo is in 2006 het bedrijventerrein De Basis officieel in gebruik genomen. Dit project, met 250 m² fotovoltaïsche panelen in het gevelvlak heeft inmiddels al meermaals de pers gehaald.

Daarnaast is ook de start gegeven voor de eerste demonstratiewoning op Kamp C. Als De Basis aan de zijde van de spitstechnologie staat is de demonstratiewoning een bio-ecologisch ontwerp.

Aandacht voor natuurlijk materiaalgebruik is één van de voornaamste kenmerken; uiteraard is deze woning energiezuinig ontworpen en wordt er zoveel mogelijk regenwater gebruikt.

Aangezien Kamp C ook een bedrijventerrein moet beheren is in 2006 eveneens gestart met de bouw van een waterzuiveringsinstallatie: de voormalige militaire site is namelijk niet aangesloten op een openbare afvalwaterzuivering.

Tegelijkertijd zijn de twee eerste bedrijven op het bedrijfsterrein gestart met de bouw van hun nieuwe onderkomen. Kamp C is dus stilaan aan het evolueren naar een volledige cluster van diensten en bedrijven die Duurzaam Bouwen in het vaandel voeren.

En met de opening van De Basis is de eerste fase van dit project wel in gebruik genomen maar de planning van de volgende fase is onmiddellijk gestart.

Zowel voor De Basis als voor het waterzuiveringsstation zijn belangrijke Europese en Vlaamse middelen ingezet.

Werking

Naast deze activiteiten op het terrein Kamp C blijft de dagelijkse werking van Kamp C, ook in 2006, toegespitst op de initiële missie:

- Informatie en demonstratie
- Opleiding en begeleiding
- Netwerking

Kamp C heeft binnen de provincie Antwerpen al een goede naambekendheid verworven. Dagelijks worden dan ook antwoorden gegeven op de prangende vragen van de kandidaat (ver)bouwer, aan de telefoon, per mail of in een persoonlijk gesprek.

Ook andere instellingen van de provincie hebben de weg naar Kamp C gevonden OVO, de opleidingsorganisatie voor openbare diensten is haast een vaste resident.

Bevriende provinciebedrijven zoals PIME, PIH en Dienst Welzijn hebben de weg naar Westerlo gevonden om hun activiteit in een gepast kader te presenteren. Organisaties zoals ODE, Cedubo, Casa Calida en VIBE zijn hun daarin voorgegaan.

Ook opleidingscentra zoals CEON (Centrum Ecologische OpleingeN), Sint Lukas, Edutec en VUB zijn regelmatig te gast op Kamp C. Tenslotte zijn er ook de commerciële bouwpartners die deze locatie gebruiken om hun activiteiten in een duurzaam kader en duurzaam licht te plaatsen. Kamp C heeft, vanaf de aanvang van het project, zeer goede contacten met de Sociale woningbouwmaatschappij Zonnige Kempen. Die heeft zelf óók al haar sporen verdiend op gebied van duurzaam bouwen. Als "modelmaatschappij" van de VHM haalt zij dan ook regelmatig de publicaties en via die weg vinden ook sociale woningbouwmaatschappijen de weg naar Westerlo en Kamp C. Intussen is er ook een stijgende belangstelling van bouwfirmas en projectontwikkelaars voor de materie duurzaam bouwen.

Weliswaar in mindere mate maar ook buiten de provincie Antwerpen heeft Kamp C meerdere contacten. De universitaire instellingen die zichzelf verenigen in het project EL²EP (Extreme Low Energy, Extreme Low Pollution) hebben Kamp C uitgenodigd in hun gebruikerscommissie. Dit project heeft trouwens een vervolg gekregen waar Kamp C eveneens tot de gebruikerscommissie behoort. En ook op Vlaams niveau heeft Kamp C zijn inbreng gehad in bvb de voorbereidingen tot de klimaatconferentie. Verder was er, van buiten de provincie, interesse uit Vlaams-Brabant, Limburg, Gent en Luik.

Dit is in het kort wat U in de volgende pagina's kan terugvinden, gestaafd met het nodige cijfermateriaal.

Missie

De provincie Antwerpen wil met Kamp C een voorbeeldfunctie vervullen op het vlak van duurzaam bouwen en wonen.

Een geïntegreerde duurzame economische en realistische aanpak is daarbij het uitgangspunt. In dit basisproject is eveneens plaats gelaten voor partners die op een constructieve en complementaire wijze dit project mee ondersteunen en voor de verdere uitbouw zorgen.

De drie originele uitgangspunten daarbij zijn nog steeds de fundering waarop verder gebouwd wordt

- Informatie- en demonstratieproject voor duurzaam en ecologisch bouwen

Met de opening van het bedrijvencentrum De Basis en de start van de bio-ecologische demowoning heeft de permanente tentoonstelling "O, is dat duurzaam bouwen?" en de tijdelijke houttentoonstelling inHOUT een realistische uitwerking gekregen.

- Opleiding en begeleiding van individuen en groepen

Ook tijdens het werkjaar 2006 heeft Kamp C in samenwerking met Dialoog bouwteamdagen georganiseerd. Daarnaast zijn er, ter gelegenheid van het ecoFEESTival en de Opendeurdagen, planadviezen gegeven voor particulieren en jeugdverenigingen. Bij de bouw van de demowoning is met het organiseren van workshops gebruik gemaakt om strobalembouw en leembouw in de praktijk te demonstreren.

- Netwerken

Kamp C onderhoudt goede contacten met de universitaire instellingen, o.a. met de aanwezigheid in gebruikerscommissies van IWT-projecten.

De architectuurschool Henri Van de Velde instituut is al van bij de start een jaarlijks terugkerende gast. Zo ook de VUBrussel.

Van de diensten Vlaamse gemeenschap wordt veel foldermateriaal verdeeld en Kamp C heeft eveneens meegewerkt aan de voorbereidende vergadering in de aanloop naar de Vlaamse Klimaatconferentie.

Uiteraard zijn er goede contacten met de overige Vlaamse promotoren van duurzaam bouwen zoals Dialoog, CeDuBo, Vibe en Casa Calida.

Met het bedrijvencentrum De Basis en de bedrijfsgronden heeft Kamp C nog een potentieel om gelijkgestemde bedrijven uit de duurzaam-bouwen-sector aan te trekken en zo tot een gespecialiseerde cluster in deze materie uit te groeien. Bij het afsluiten van het werkjaar 2006 waren er twee werven gestart.

Daniël Verheyen
directeur

Ludo Helsen
gedeputeerde

2 Het informatiecentrum

Het informatiecentrum is de start geweest van Kamp C en speelt hierin duidelijk een trekkersrol. Het centrum is de eerste kennismaking en het uithangbord.

Door de vergadercapaciteit die het centrum biedt worden er ook vanuit diverse hoeken mensen naar de zone Kamp C getrokken. Deelnemers aan seminars, studiedagen, persconferenties of workshops komen zo in contact met het centrum en de materie Duurzaam Bouwen. Dat is vooral belangrijk omdat de diensten van Kamp C erg tijdsgoed zijn. Het centrum heeft voor de bezoeker een meerwaarde op het moment wanneer die bezoeker een kandidaat-bouwer wordt. Daarom is werken aan naambekendheid een belangrijk punt.

2.1 Tentoonstellingen

O, is dat duurzaam bouwen

In 2006 is Kamp C gestart met de revisie van de permanente tentoonstelling "O, is dat duurzaam bouwen". Dit project gaat zowel op het binnen- als buitenterrein de verschillende aspecten duurzaam bouwen demonstreren.

Tot die tijd blijft de permanente tentoonstelling een houvast voor de kandidaat-bouwer waarin op een verantwoorde en onafhankelijke wijze de principes worden toegelicht.

De aanwezigheid van een gespecialiseerde bibliotheek is hierbij een pluspunt.

inHOUT

De tentoonstelling inHOUT is ook tijdens het werkjaar 2006 behouden. Dat is in 2004-2005 ook zo vooropgesteld. Omdat voor de realisatie van verschillende modules beroep is gedaan op de inbreng van commerciële partners is aan deze partners ook een langere looptijd van de tentoonstelling beloofd. Dat maakt hun inspanning en engagement ook lonender. In het kader van duurzaamheid is houtbouw te verkiezen boven de klassieke baksteenbouw, al was het maar omdat de isolatieniveaus bij houtskelwoningen beduidend hoger liggen.

Uiteraard wordt er ook aandacht besteed aan de verschillende labels (PEFC, FSC) die een duurzaam bouwbeleid garanderen. Dat brengt ons ook naadloos bij de milieuproblematiek en noord-zuidverhoudingen, twee dingen die tot de dagelijkse realiteit behoren en niet te verwaarlozen zijn.

De beide tentoonstellingen worden in de dagelijkse werking van Kamp C ingepast en maken o.a. deel uit van de rondleidingen voor particulieren en scholen.

Het educatief programma voor de scholen maakt dan ook gebruik van het materiaal dat de tentoonstelling inHOUT levert.

Door het onderwerp van de tentoonstelling –hout en houtbouw- is er ook een aanzienlijke belangstelling van scholen die ook met deze materie bezig zijn. Niet enkel de bouw-richtingen maar eveneens de hout-afdelingen hebben belangstelling voor deze materie.

In onderstaande tabel zijn volgende afkortingen gebruikt:

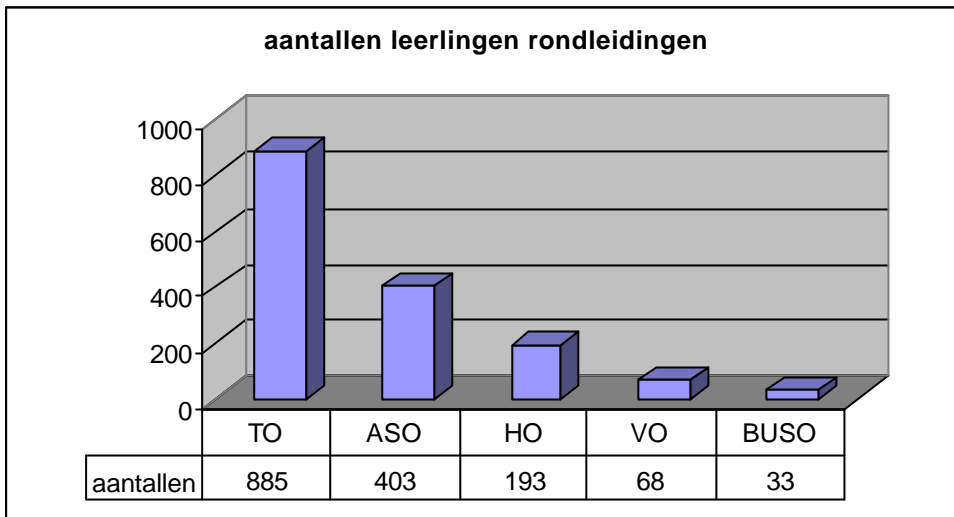
TO = Technisch onderwijs

ASO = algemeen secundair onderwijs

HO = hoger onderwijs: architectuurstudenten, hogeschoolstudenten

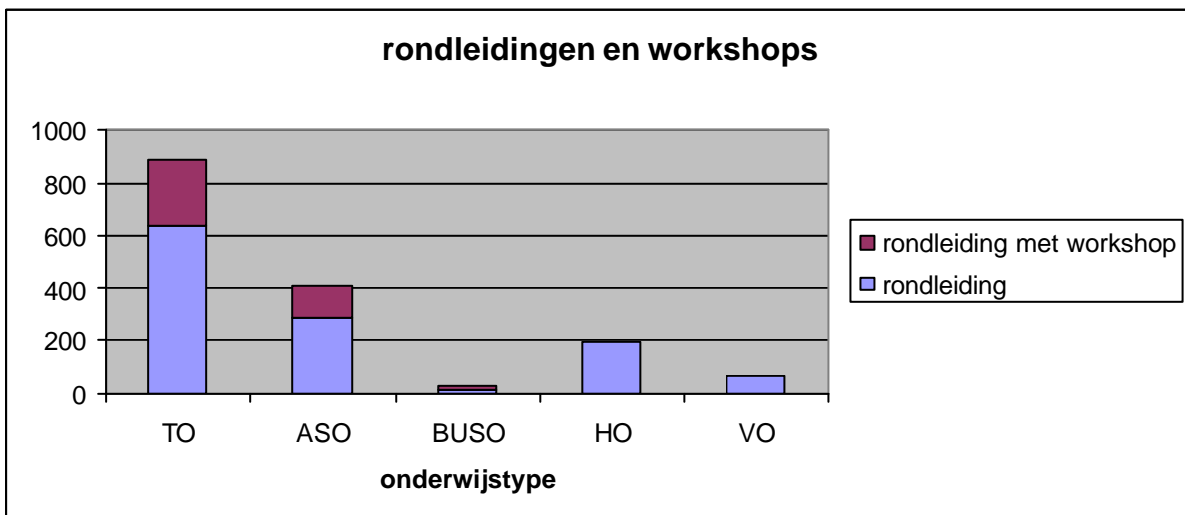
VO = volwassenenonderwijs

BUSO = buitengewoon secundair onderwijs

Bij de rondleiding kan ook een workshop gevolgd worden. In onderstaande tabel is aangegeven welke richtingen daar meest gebruik van maken.

Voor technisch onderwijs en algemeen secundair onderwijs is dat tegen de 30 %, voor het buitengewoon secundair onderwijs ligt dit op ruim 50 %.

Reizende tentoonstelling.

Kamp C is in 2006 ook gestart met de opmaak van een reizende tentoonstelling die specifiek over duurzaam bouwen gaat. Deze reizende tentoonstelling de nadruk leggen op energiezuinig bouwen en wonen en vanaf 2007 ingezet worden.

2.2 Bibliotheek

De bibliotheek van Kamp C is klein maar wel gespecialiseerd en omvat meer dan 1000 boeken. Naast boeken zijn er ook een heel aantal tijdschriften consulteerbaar. Het is net in deze tijdschriften dat laatste tendensen het snelst gepubliceerd worden.

De bibliotheek wordt doorlopend bijdetijds gehouden. Door de dagelijkse werking van Kamp C komen de inhoudelijke medewerkers van Kamp C snel in contact met de laatste nieuwe werken die vaak in de gespecialiseerde tijdschriften worden gepromoot.

Door dit aanbod wordt Kamp C ook regelmatig bezocht door studenten die in het kader van studieopdrachten en eindwerken de aanwezige literatuur komen raadplegen.

Zo heeft Kamp C in de loop van het schooljaar 2005-2006 een studente van de Katholieke Hogeschool Kempen (Campus Geel) begeleid bij haar thesis voor het bekomen van de graad van Bachelor. De thesis handelde over het onderwerp "stro als bouw materiaal" en werd ingediend in het Departement Industrieel Ingenieur en Biotechniek als proefschrift voor gegradueerde in Landbouw en biotechnologie, afdeling biotechniek en milieubeheer. Dit project liep samen met de ontwikkeling van de demowoning die ook gedeeltelijk in de strobale techniek werd opgericht.

De thesis werd gewaardeerd met een 14/20.

Een tweede thesis werd niet zo zeer begeleid dan wel gestuurd. Een kandidaat-architect van het Henri van de Velde-instituut heeft zijn thesis geschreven over de nieuwe EPB-regelgeving. Ook deze thesis werd gewaardeerd met 14/20.

Om het diploma van licentiaat in de Integrale Productontwikkeling te behalen ontwierp een studente en camping kookmodule aangedreven door zonne-energie. Een medewerker van Kamp C was haar externe promotor. Ook zij behaalde 14/20.

De expertise van Kamp C werd ook ingeroepen voor het beoordelen van een groepsworkthesis aan de UI Antwerpen. Voor het behalen van een masterdiploma in de Milieuwetenschappen werd er beroep gedaan op Ir. Hugo Hens (KULeuven), architect Lucien Denissen (Henri van de Velde-instituut) en Dirk Verbeek van Kamp C. Overigens doken er bij de presentatie een aantal bekende gezichten op die ook al eerder in de bibliotheek gesignaleerd waren.

Kamp C is eveneens aangesloten bij het bibliotheeknetwerk www.felnet.be wat staat voor Flanders Environmental Library Network. Deze organisatie vierde zijn 10-jarig bestaan op 17-10-2006 met een volledige studiedag in het Antwerpse KBC-gebouw, de thuisbasis van één van de leden: Argus.

Naast het feit dat de verschillende milieubibliotheken elkaar zo versterken is ook de netwerking niet te verwaarlozen. De leden komen zowel uit de overheidsinstellingen (S erv, minaraad, VMM) als de echte milieusector (Bond beter leefmilieu, mobiel 21) als de universitaire instellingen (KUL, RUGent). Het aantal leden bedraagt momenteel 18.

2.3 Rondleidingen

Eén van de basisactiviteiten op Kamp C zijn de rondleidingen. Waar in een eerste fase naast e eigen tentoonstelling, het informatie centrum als voorbeeld voor duurzaam bouwen werd gebruikt is er nu meer variatie mogelijk.

Naast het infocentrum is er De Basis met zijn 250 m² PV-panelen, de modules houtbouw, de studentenmodules Over-Leven (uit 2005) en de demowoning (in afwerking).

Dat maakt dat er een op maat gesneden programma kan uitgewerkt worden.

Rondleidingen voor individuele bezoekers

Voor particulieren is er de gelegenheid om een geleid bezoek aan Kamp c te brengen elke derde zaterdag van de maand. De rondleiding duurt een tweetal uren. De grootte van de groep wordt bewust beperkt gehouden (maximaal 25 pers) om een interactie met de deelnemers toe te laten. In de eerste plaats wordt het informatiecentrum als voorbeeldgebouw duurzaam bouwen gebruikt. Met de start van de demowoning is in 2006 al begonnen met deze woning mee op te nemen in rondleiding. Dit in de mate van het mogelijke, wanneer daar de nodige interesse voor bestaat en wanneer dit veilig kan gebeuren gezien de werffase van de woning.

Rondleidingen voor groepen

Naast de individuele bezoekers kunnen groepen, na afspraak, ook tijdens de kantooruren terecht. Voor die groepen behoort een gepersonaliseerde rondleiding tot de mogelijkheden. Dan wordt er meer aandacht besteed aan de interessepunten van de groep: verbouwing, houtbouw, techniek, zonne-energie, ...

In deze categorie zit behoorlijk wat variatie: energiemeesters, de bestuursgroep van sociale woningbouwmaatschappijen, milieuambtenaren, het bestuur van een intercommunale, ...

Voor schoolgroepen kan de rondleiding uitgebreid worden met een workshop.

Speciale bezoekersactiviteiten

St Lukas Luik

In de loop van 2005 was er een Luikse delegatie te gast op Kamp C. Toeval of niet, de Sint-Lukas architectuurschool uit Luik is in 2006 langs Kamp C gepasseerd. In de dagelijkse werking is vaak een tekort in de architectenopleiding te bespeuren; architectuurstudenten zijn dus dubbel welkom op Kamp C. Wat meteen ook de flexibiliteit van het personeel van Kamp C aangeeft: deze rondleiding is in het Frans gegeven.

Hongaarse delegatie

Kamp C heeft al van bij de opstart goede contacten met de diensten van Vlaamse Gemeenschap in het bijzonder Geer Flipts van het Vlaams Energieagentschap (voorheen ANRE). Het is via Geert dat een Hongaarse delegatie een bezoek aan Kamp C gebracht heeft. Engels was de voertaal. Het bezoek ging door op de laatste dag van hun trip door Vlaanderen en de deelnemers zagen er redelijk vermoeid uit, dus zijn er wel twijfels of de boodschap bij deze mensen helemaal is overgekomen.

Vrije Universiteit Brussel

Naar jaarlijkse gewoonte hebben ook de studenten van de studierichting Menselijke Ecologie van de VUB een rondleiding komen volgen.

Aansluitend op de rondleiding werd er ook een infosessie over "passiefhuisconstructies" gegeven door Bart Cobbaert.

Op de Koffie

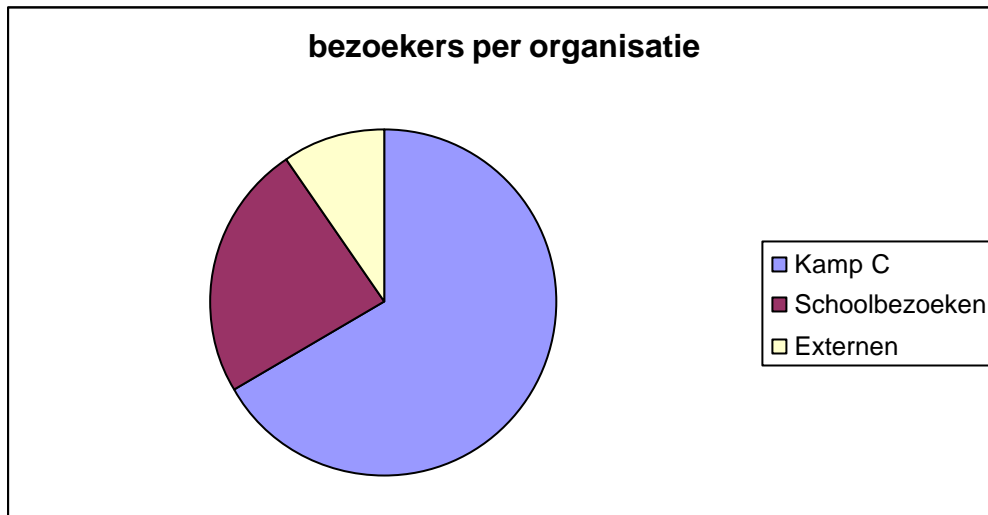
De eerste week van augustus heeft Kamp C al zijn burens uitgenodigd voor een hapje, een drankje en een bezoekje aan Kamp C. De inwoners van de omliggende gemeentes, Westerlo, Herentals en Olen waren allemaal uitgenodigd om een tasje koffie te komen drinken om zo Kamp C te leren kennen. Een 130 bezoekers zijn een kijkje komen nemen. De deelnemers kregen een rondleiding van een uurtje waar zij meer uitleg kregen over de verschillende bouwprojecten op het domein. De demonstratiewoning, het informatiecentrum, het bedrijventrum 'De Basis' en de Canadese boomstammenwoning zijn de vier bouwprojecten die het domein telt op dit moment. Verder werden de bezoekers ook geïnformeerd over de taken en het doel van het Provinciaal Centrum Duurzaam Bouwen en Wonen.

Na de rondleiding mocht iedereen een kopje koffie gaan drinken en daarna kon men de tentoonstellingen vrij bezoeken. De bezoekers konden infobrochures meenemen voor zichzelf of voor toekomstige (ver)bouwers uit hun vrienden en familiekring. De deelname was gratis en zo hopen wij dat onze bezoekers het doel van Kamp C verder bekend maken.

IGO Leuven

Het Intergemeentelijk Opbouwwerk Leuven heeft voor de Vlaams-Brabantse milieuambtenaren een bezoek aan Kamp C georganiseerd. Zo'n 50 geïnteresseerden bezochten Kamp C met een rondleiding. Na de lunch volgde nog een presentatie van Luk Stijnen van de sociale woningbouwmaatschappij Zonnige Kempen.

In onderstaande grafiek zijn de bezoekers van Kamp C gegroepeerd per organisatie: Eigen organisatie, organisatie door externen en schoolbezoeken.

2.4 Vorming

In de dagelijkse werking van Kamp C is te merken dat er op gebied van vorming nog heel wat werk te verrichten is. Dit zowel op niveau van architectuurstudenten, scholen meteen afdeling hout en bouw en zelfs bouwprofessionelen.

Door het aanbieden van een educatief pakket is de aantrekkelijkheid van een schoolbezoek aan Kamp C nog gestegen.

Het educatief pakket is bedoeld voor leerlingen van de 2° en 3° graad secundair onderwijs en bestaat uit een rondleiding en stellingenspel.

A. Rondleiding

B. Stellingenspel

- Verduidelijking van de begrippen 'duurzame ontwikkeling' en 'duurzaam bouwen'
- Zoeken naar toepassingen van duurzame ontwikkeling
- Stellingenspel: discussiespel
- Interactieve evaluatie

Tijdens een rondleiding door de tentoonstelling 'O, is dat duurzaam bouwen' en het infocentrum van Kamp C, maken de leerlingen kennis met de principes van duurzame ontwikkeling en duurzaam bouwen. Bij de realisatie van het centrum werden diverse duurzame materialen en technieken toegepast, deze illustreren hoe duurzaam bouwen in de praktijk vorm kan krijgen.

In het stellingenspel gaan de leerlingen in discussie naar aanleiding van een aantal stellingen over duurzame ontwikkeling. Op het einde van de sessie is er een gemeenschappelijke evaluatie.

Bij een tweede pakket wordt meer de nadruk gelegd op FSC-hout.

A. Rondleiding

B. Workshop duurzaam houtgebruik

Tijdens een rondleiding door de expo inHOUT maken de leerlingen kennis met de mogelijkheden die hout biedt in de bouwsector. Hierbij ligt de nadruk op duurzaam houtgebruik, de bedreiging van tropisch regenwoud en andere bossen wereldwijd en het FSC-label voor hout.

Tijdens een wandeling langs het Mierenpad gaat er speciale aandacht naar duurzaam houtgebruik en bosbeheer.

In de workshop werken de leerlingen in kleine groepjes zelfstandig rond een aantal deelthema's van duurzaam houtgebruik. Op het einde van de sessie is er een gemeenschappelijke evaluatie.

Bouwteamdagen

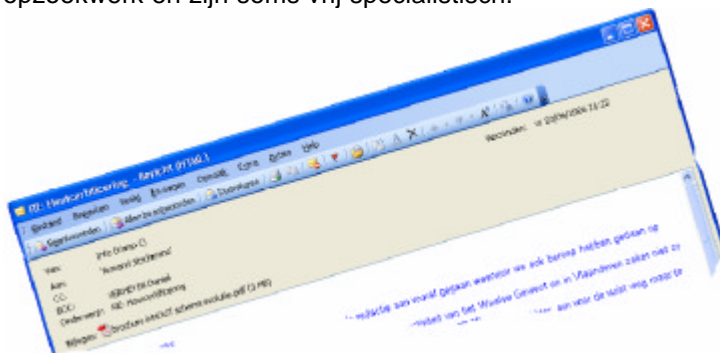
De vruchtbare samenwerking met vzw Dialoog is in 2006 verder gezet. Kamp C organiseert samen met Dialoog de Bouwteamdagen. Op twee volledige zaterdagen passeren alle onderdelen van duurzaam bouwen de revue. De groep wordt beperkt gehouden, maximaal 25 personen, om interactie met de lesgever mogelijk te maken.

Een bouwteam-cursus is de ideale start van het bouw-avontuur. De deelnemers krijgen naast de informatie duurzaam bouwen ook een aantal begrippen en vakterminologie mee die in een latere fase in de besprekingen met architect en aannemer nuttig zijn.

Loketfunctie Duurzaam Bouwen

In de werking van Kamp C zit uiteraard de opvang van de individuele bezoeker. Naast het bezoek van de vaste tentoonstelling en/of de tentoonstelling inHOUT komt die ook naar Kamp C met specifieke bouwvragen. Deze worden beantwoord en opgelost wanneer mogelijk of, zo nodig, doorverwezen naar specialisten terzake. Op de zelfde manier worden ook vragen telefonisch beantwoord of per E-mail. In de loop van 2006 is er zo een aanzienlijke hoeveelheid informatie doorgegeven. Aangezien elk bouwprobleem haast specifiek is spelen de antwoorden ook in op de eigenheden van de vraagstelling.

In de loop van 2006 werden ongeveer 158 vragen per mail beantwoordt. Sommige vragen zijn snel en eenvoudig op te lossen (openingsuren bibliotheek bvb), andere vragen vergen toch wat meer onderzoekwerk en zijn soms vrij specialistisch.

Planadvies

Er is een grote vraag naar planadvies. Dat leert ons ook de ervaring van bevriende organisaties als Dialoog, Cedubo, Vibe en Milieuadvieswinkel die planadvies in hun dagelijkse werking hebben. Kamp C heeft dit nog niet in de dagelijkse werking opgenomen maar in de loop van 2006 is dat 2 x georganiseerd ter gelegenheid van opendeurdagen.

Tijdens het ecoFEESTival is er planadvies georganiseerd in samenwerking met Dialoog en Cedubo die beiden een adviseur uitgeleend hebben voor de zaterdag. Het planadvies is dan georganiseerd als

een quick-scan waar op een zeer beperkte tijd toch een persoonlijk advies aan de bezoekers kon gegeven worden. De uitgetrokken tijd van ± 15 minuten bleek aan de korte kant te zijn. De zondag daarop was gereserveerd voor jeugdbewegingen met (ver)bouwplannen. Op de opendeurdag in oktober is de formule planadvies hernomen maar ditmaal met een tijdsduur van ± 45 minuten wat een meer werkzamer tempo bleek te zijn.

Andere

Opleiding "Onthaal en Gidsen"

Het ontvangen van bezoekers is één van de basistaken van Kamp C. Niet enkel wat we aan bezoekers vertellen is van belang, maar ook de manier waarop. Vanuit verschillende hoeken kregen we positieve feedback over onthaal en gidsing.

Toch gaan we er vanuit dat alles beter kan. Daarom werd voor de medewerkers een dagopleiding georganiseerd om op een hele dag zowel de ontvangstprocedure als de gidsing te evalueren om tot een nóg betere publiekswerking te komen. Als lesgever werd de firma Cameleon aangetrokken. De voormiddag stond in het teken van onthaal en eerste contact met de bezoekers. De namiddag was voorbehouden voor de inhoudelijke medewerkers die instaan voor de rondleidingen. Aan de hand van video-opnamen en rollenspellen werden te remediëren punten aangegeven. Deze ervaring en de bijhorende syllabus zullen in de toekomst zorgen voor een verbeterde publiekswerking.

Workshops strobalenbouw en leempleister

Kamp C heeft tijdens de zomermaanden zeker niet stil gezeten. Er was leven op de boerderij... Zo leek het althans met al die strobalen. Velen kregen nostalgische gevoelens bij het binnenkomen in de demowoning. De werf bestond uit de woning die al opgetrokken was in een houtskelet en verder een 400 tal strobalen die de muren van de woning dienden op te vullen om zo de woning uitstekend te isoleren.

Eerst zijn er 2 theoretische seminars gegeven die de aanzet waren tot het praktische gedeelte, namelijk het bouwen van muren met strobalen en het bepleisteren van deze muren met leem. Kamp C organiseerde deze workshops om cursisten de kans te geven om de techniek van de strobalenbouw en de leembepleistering te leren, omdat deze technieken voor zelfbouwers gemakkelijk haalbaar zijn. De demowoning is een bio-ecologische woning, waarvan de opbouw gebeurt met zoveel mogelijk natuurlijke materialen.

Een succes was het zeker, maar liefst 122 cursisten hebben deelgenomen aan de workshops. Soms was het zwoegen en zweten, de temperaturen liepen in juli op tot 38°C in ons Kempens landschap. De sfeer was optimaal, als team werd er goed samengewerkt; muizengaas bevestigen, rietmatten plaatsen, strobalen inkorten, strobalen plaatsen, steunplanken bevestigen,... iedereen kreeg de kans om alles te leren.

Ook de workshops leembepleistering waren meer dan de moeite waard. In samenwerking met Ecomat hebben de cursisten de basislaag leem op de strobalenmuren geplaatst. Plezier à volonté. Een leuke lesgever kladde met de cursisten de muren vol leem. De juiste technieken werden aangeleerd en iedereen kon extra info verkrijgen bij de lesgever.

Na al die zonneschijn kregen we in augustus een flinke portie regen, zodat we onze woning goed hebben moeten inpakken met plastic om het stro te beschermen tegen de vochtigheid.

De muren zijn dus al perfect geïsoleerd en bepleisterd waarvoor dank aan alle medewerkers.

Studiedag Hernieuwbare Energie en Ventilatie

Duurzaamheid is uiteraard niet het alleenrecht van Kamp C, en gelukkig maar. Onze collega's van het PIH organiseerden in het begin van het jaar een studiedag over hernieuwbare energie. Deze studiedag mocht een succes heten. Naast de uiteenzettingen over diverse soorten "schone" energie hebben zo ook weer een 100-tal personen de weg naar Kamp C leren kennen.

In april organiseerden deze collega's een gelijkaardige studiedag over ventilatie.

PIH onderhoudt goede contacten met de milieuambtenaren en technische diensten van de verschillende gemeenten van de Provincie Antwerpen. Wanneer ze dus dergelijke studiedagen organiseren hoeft het niemand te verwonderen dat de belangstelling daarvoor ook groot is.

Oktober is door de Bond Beter Leefmilieu uitgeroepen tot energiemaand. In deze periode worden dan ook over het hele Vlaamse land evenementen georganiseerd die hier verband mee houden. PIH was bv te gast op Kamp C met een studieavond voor energiemeesters in klimaatwijken, wat uiteraard volledig in het energithema paste. Hierbij waren 80 personen aanwezig.

Samenwerking

Kamp C heeft van bij zijn ontstaan (en zelfs al even daarvoor) een vruchtbare samenwerking met een heel aantal diensten en instanties. Zonder hier volledigheid na te streven de belangrijkste op een rijtje:

Vlaamse gemeenschap, diensten ANRE, administratie natuurlijke rijkdommen en energie (in 2007 zijn de energie-activiteiten ondergebracht in het Vlaams Energie-agenschap).

Van deze organisatie wordt er op Kamp C een aantal folders verdeeld die ook regelmatig bijgevoerd worden.

Katholiek Hogeschool Kempen (Campus Geel)

thesisverdediging

Dit jaar heeft Kamp C zich geëngageerd om een thesis te begeleiden. Lies van den Bruel van het departement Industrieel Ingenieur en Biotechnologie heeft een eindwerk geschreven over strobalenbouw, dit als afsluiting van haar Bachelor Agro- en Biotechnologie.

Gezien de gunstige evolutie van het werkstuk tijdens de periode dat Lies op Kamp C aanwezig was stond het positieve resultaat bij voorbaat vast, enkel de hoogte van de positieve evaluatie was nog even een vraagteken.

De docent en stagecoördinator waren Michael Cassaert.

Op maandag 26 juni werden alle begeleiders en leden van de leescommissie uitgenodigd voor de lunch op de Katholieke Hogeschool, voor de een na gepresteerde taken, voor de anderen voorafgaand.

De presentatie van Lies was duidelijk en klaar en de leescommissie en begeleiding was door de thesis overtuigd van de mogelijkheden van strobalenbouw in Vlaanderen wat een positief resultaat mag genoemd worden.

Overigens is de Katholieke Hogeschool geregeld te gast op Kamp C waar de vergaderaccommodatie gebruikt wordt.

Universitaire Instellingen Antwerpen

Thesisverdediging

De Universiteit Antwerpen (Campus Drie Eiken, Instituut voor Milieukunde) heeft Kamp C uitgenodigd in de leescommissie van de thesis "De Woning van de Toekomst".

De projectbegeleider was Prof. A. Verbruggen, de lectorencommissie Kamp C, Lucien Denissen (architect en docent duurzaam bouwen aan de hogeschool Antwerpen) en Prof. Hugo Hens (laboratorium Bouwfysica KULeuven).

De thesis was de Masterproef Master Milieuwetenschappen.

Het siert studenten om dit actuele onderwerp aan te pakken. Zeker als men in rekening brengt dat dit een verplicht groepswerk was en de studenten alle vier een verschillende achtergrond hadden (ing. Bouwkunde, chemie, ...).

Henri Van de Velde Instituut

In de loop van 2006 (schooljaar 2005-2006) is Nick Van Olmen, een architectuurstudent van het Henri van de Velde-instituut meermaals op Kamp C inlichtingen en advies komen inwinnen met betrekking tot zijn thesis die handelde over de nieuwe EPB-regelgeving (EnergiePrestatie en binnenklimaatregeling). Met de hulp van Kamp C heeft hij dit tot een goed einde gebracht met een vruchtbare 14/20 als resultaat. Waarvoor onze felicitaties en waardering, die trouwens ook uitgaat naar het Henri van de Velde-instituut waar duurzaam bouwen een echt lesvak is. Het hoeft dan ook niemand te verbazen dat Kamp C goede relaties onderhoudt met de docenten van dit vak.

VUB Brussel

De studenten van de richting menselijke ecologie krijgen in Kamp C een cursusdag "Duurzaam Bouwen". De cursus wordt aangevuld met een rondleiding Kamp C.

Vormingsorganisaties

Ceon

Het "Centrum ecologische opleidingen" is een vaste bezoeker van Kamp C. Deze organisatie is voornamelijk bezig met opleidingen installatietechniek. Op Kamp C maken de lesgevers dankbaar gebruik van de voorbeeldfunctie van het gebouw.

Op dezelfde wijze is ook de organisatie Edutec te gast op Kamp C.

Sint Lukas Brussel

Ir. Bruno Depré is naast lesgever aan het Sint Lukas Instituut ook een burgerlijk bouwkundig ingenieur die meegewerkt heeft aan de ontwikkeling van het infocentrum. Evenals CEON gebruikt Ir. Depré het infocentrum als dankbaar studieobject voor zijn studenten.

In de toekomst gaan we ze ook het bedrijvencentrum De Basis en de demowoning kunnen aanbieden.

ODE

De organisatie Duurzame Energie is op Kamp C geen onbekende. Als specialisten in deze materie zijn ze de ideale doorverwijspost voor geïnteresseerden die bij Kamp C komen aankloppen met vragen over deze materie. Ook het heel degelijk (en onafhankelijk) foldermateriaal wordt al van bij de opening van Kamp C verspreid.

Op 27/4 organiseerde ODE een studiedag over vernieuwbare energie die druk bijgewoond werd.

VIBE

Het Vlaams Instituut voor bio-ecologisch Bouwen is op Kamp C zeker geen onbekende. Deze VZW legt, binnen het domein duurzaam bouwen de klemtoon op bio-ecologische materialen zonder daarom de andere onderdelen uit het oog te verliezen. Op 6/5 organiseerde VIBE een studiedag op Kamp C over houtbouw zonder verduurzaming. Dit sloot mooi aan bij de tentoonstelling inHOUT zodat zowel het initiatief van Kamp C als de studiedag van VIBE mekaar aanvulden en versterkten.

VITO

Het Vlaams Instituut voor Technologisch onderzoek is een gevestigde waarde in Vlaanderen. Deze organisatie heeft zijn thuisbasis in Mol en heeft in het verleden ook als adviesorgaan voor Kamp C gefungeerd; las leescommissie voor eigen uitgaven of als klankbord bij het ontwikkelen van de vaste tentoonstelling.

Wanneer zij een studiedag organiseren over het wat specifieke onderwerp "hernieuwbare energie voor Zuid-Oost Azië" wordt dit ook door één van de inhoudelijke medewerkers van Kamp C gevolgd. Hoewel "ver van mijn bed" verschilt in deze Azië niet zoveel van Europa. Bovendien is dit een uitstekende gelegenheid om de netwerking van Kamp C te versterken.

IOK

In het najaar van 2006 is Kamp C, in samenwerking met IOK gestart met de energy-tour. Hierbij worden de gemeenten van het werkgebied van IOK bezocht. Op deze avondlezingen wordt telkens één onderdeel van "duurzaam bouwen" toegelicht. De keuze is telkens gemaakt door de milieuambtenaar van de gemeente uit een onderwerpenlijst die IOK heeft voorgesteld.

	Structuur en organisatie	Industrieel beleid	Sociaal grondbeleid
	Raatselijke ordening	Milieu	Sociaal-cultureel beleid
	Preventie en bescherming op het werk	Pedagogisch vormingsinstituut Kempen	

Honing	Griebbendorp	wo 29-11-06	Isoleren van een woning	Cultuurhuis De Volle Vaart, Vaartkom 6
ondersteuning	Quir-Turnhout	do 30-11-06	Isoleren van een woning	OC De Ojoelen Steenweg op Mol 3 bus 2
ing	Mearhout	wo 13-12-06	fiscale aftrek en premies voor energiebesparende maatregelen	de agora (vergaderzaal), in het gemeentehuis
Duo Kempen	Dessel	di 19-12-06	Elektriciteit uit de zon - Fotovoltaïsche zonnecellen	Administratief Centrum De Plaetse, Hannekestraat 1
ecties				

Bond Vlaamse Architecten

Ook de professionelen uit de bouwwereld kennen inmiddels hun weg naar Kamp C. In een themanamiddag over energie kwamen volgende onderwerpen en sprekers aan bod:

Energiezuinige projecten : de hoeksteen van duurzame sociale woningbouw

Voordracht door Dhr. Luc Stijnen, ir-architect

Directeur C.V. Zonnige Kempen, Westerlo

Een praktijkvoorbeeld van duurzame inbreiding.

Voordracht door Dhr. Eduard Maes, architect, TemaS architectenvennootschap bvba
BasisElementen

Voordracht door Dhr. Peter Leroy, ir-architect Stramien
EPB en betrouwbare productgegevens

Voordracht door Mevr. Nicole Lens, ingenieur, Agoria Bouwproducten
EPB, hoe zit het er mee ?

Voordracht door Dhr. Luc Dedeyne, energieconsulent BVA/NAV

De namiddag werd afgerond met een bezoek aan "De Basis" en een receptie achteraf.

Door soortgelijke organisaties kunnen we ook de architecten aanspreken. Dat zijn nog steeds de beslissingnemers of voorschrijvers en daarom een belangrijke doelgroep.

2.5 Werkgroepen, gespreksronden en forums

EL²EP

In het kader van een IWT-onderzoeksproject is Kamp C al van 2005 lid van de gebruikerscommissie van het EL²EP onderzoek. Dit universitair onderzoek heeft tot doel om, na een parametriseren van gebouwcomponenten, te komen naar een optimalisatie voor "Extreme Low Energy – Extreme Low Pollution" waar dan ook de letterafkorting vandaan komt. Twee maal per jaar komt de gebruikerscommissie bij elkaar. Dit onderzoeksproject benadert op een wetenschappelijke wijze waar we in de dagelijkse werking van Kamp C mee geconfronteerd worden. Bovendien is de vrij uitvoerige commissie een ideaal netwerk instrument.

Dit project wordt in 2007 afgerond maar heeft inmiddels al een vervolg gekregen. De startvergadering van het SBO-project 'Heat, Air and Moisture Performance Engineering: a whole building approach' vond plaats op 8 september

Energieslimme scholen

Kamp C was aanwezig op deze studiedag die georganiseerd werd door TANDEM, het verenigingssteunpunt voor duurzaam lokaal milieubeleid.

Aangezien energie sparen één van de peilers van duurzaam bouwen is was onze aanwezigheid op deze studiedag haast vanzelfsprekend. Uiteraard wordt na het bijwonen van zulke studiedagen de verkregen kennis en informatie gedeeld met de inhoudelijke medewerkers van Kamp C

Passiehuizen

Het vijfde Benelux Passiehuis-Symposium vond plaats op vrijdag 6 oktober in het Centrum Duurzaam Bouwen (CeDuBo) in Heusden-Zolder en bood up-to-date technisch-wetenschappelijke informatie aan voorschrijvers (bouwheren, bouwmaatschappijen, overheidsinstellingen...), intermediairen (architecten, studie bureaus, consultants, kennisinstellingen,...), bedrijven (bouw, installatietechniek .) en kandidaat-bouwers.

Er waren een heel aantal Belgische maar ook internationale sprekers.

Het symposium bestede aandacht aan volgende onderwerpen: PEP-workshop, Passiehuisprojecten, Passiehuistechnologie - innovatieve ontwikkelingen en Kwaliteitsbewaking, Passiehuisklimatisatie – algemeen en innovatieve ontwikkelingen.

Kamp C is trouwens lid van Passiehuizen vzw.

Asfaltcollector Zoerle-Parwijs

In samenwerking met zonnecollectorfabrikant IZEN en de sociale woningbouwmaatschappij Zonnige Kempen organiseerde de gemeente Westerlo een voorstelling van het project Zoerle-Parwijs op 12 juli 2006. Naast het woonproject 'Sint-Antoniuspleintje' werd een asfaltcollector geïntegreerd bij het vernieuwen van de straat (Zoerledorp). Dit systeem vormt het absolute sluitstuk van het innovatieve energieconcept van dit woonproject. De asfaltcollector is een primeur voor België en uniek in Europa o.w.v. de integratie van de collector in een sociaal huisvestingsproject.

Uit de asfaltweg wordt 's zomers warmte onttrokken en opgeslagen in de bodem (een warme bron in een zogenaamde aquifer). Door het onttrekken van de warmte wordt de asfaltconstructie automatisch gekoeld wat bevorderlijk is voor een langere levensduur van deze constructie.

Van de 's zomers opgeslagen energie wordt 's winters 20 % benut om de asfaltconstructie te verwarmen. Hierdoor blijft de weg sneeuw en ijsvrij. Door het verwarmen van de asfaltconstructie treden er 's winters geen scheuren en vries/dooi schades op ten gevolge het bevroren van het wegdek. Ook dit heeft tot gevolg een langere levensduur van de asfaltconstructie. Het afgekoelde water welke 's winters uit de asfaltconstructie komt wordt tevens opgeslagen in de bodem (een koude bron in een aquifer).

De resterende (80%) warmte kan 's winters aangewend worden voor verwarming van woningen en gebouwen. Door dit systeem te combineren met een warmtepomp en vloer/wandverwarming of luchtbehandelingsystemen (z.g. lagetemperatuursystemen) en andere gebouwgebonden en installatietechnische maatregelen kan een energie besparing op fossiele brandstoffen van ca 50% worden behaald. Tevens wordt de CO₂ uitstoot gehalveerd.

VLaO

Jaarlijks geeft het VlaO een reeks infosessies rond energie en milieu.

Op maandag 11 december is deze infosessie in Kamp C doorgegaan in de vorm van een infonamiddag rond "Energiezuinige verwarming in bedrijven".

Volgende drie sprekers en onderwerpen kwamen volgens chronologie aan bod: Guido Saenen van Informazout – Cedicol had het over "Energiebesparing bij verwarming", Joachim Castelain van VlaO Oost-Vlaanderen heeft gesproken over "REG in bedrijfsgebouwen" en Eddy Jonckheere van VlaO West-Vlaanderen heeft alle mogelijke "Steunmaatregelen" overlopen en toegelicht.

Kamp C stuurde een afvaardiging naar de inhuldiging van het windturbinepark Lanaken op 02-02-2006. Het is op deze gelegenheden dat er aan nuttige netwerking kan gedaan worden.

De MilieuAdviesWinkel Gent geeft informatie over alle aspecten van milieuvriendelijk leven en wonen. In een eerste plaats richten zij zich naar inwoners van de stad Gent, in een tweede plaats naar inwoners van Oost-Vlaanderen.

Met Stefan Vanantwerpen, architect en inhoudelijke adviseur van de Milieuadvieswinkel, hadden we een gesprek over de educatieve werking en de specifieke aanpak rondom duurzaam wonen in een stedelijke context. Het is ook Stefan die bij de milieuadvieswinkel verantwoordelijk is voor de organisatie van het planadvies. Dit is een dienst die Kamp C in de dagelijkse werking wil gaan opnemen.

PEFC in Brussel

PEFC is, gelijkaardig als FSC, een label dat garant staat voor duurzaam bosbeheer en staat voor Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes. Het grote verschil zit bij de initiatiefnemer, dat is namelijk de houtindustrie zelf. Bovendien is bij het PEFC-systeem een interactie met beleidsverantwoordelijken één van de belangrijke kenmerken, het regionaal georganiseerd bosbeheer is de basis van de hele procedure.

De informatiedag op 17-02-2006 startte met een bezoek aan een PEFC-gecertificeerd bos in Villers-la-Ville tijdens de voormiddag. Zowel vanuit Franstalige als Nederlandstalige hoek kwamen geïnteresseerden opdagen. In totaal zo'n 60 personen, zowel architecten, ambtenaren als afgevaardigden van de houtverwerkende nijverheid.

In de namiddag kwamen 4 sprekers aan bod:

Dhr. Pierre Steenberghen (Nationale Federatie der Houthandelaars)

Dhr. Etienne Bertrand (Bois et Habitat)
Dhr. Eddy Beuraing (Cluster Eco-Construction)
Dhr. Claude Macors (Fédération Wallonne des Menuisiers Belges)

Aan de verschillende organisaties is af te lezen dat PEFC in België voorlopig nog een Waalse aangelegenheid is.

Daarna werd dieper ingegaan op het hele systeem van PEFC, zoals dat ook op de website www.PEFC.be terug te vinden is.

De namiddag werd afgesloten met een korte receptie in het Huis van het Hout, waar ook het Woodforum (voordien VZW Hout) zijn thuishaven gevonden heeft.

Bezoek aan het “Werfhuis” te Culemborg, Nederland

Charles de Jongh, antroposoof, oprichter en voormalig directeur van rustoord De Sterrenwijzer had Kamp C tijdens een vorige meeting uitgenodigd om een bezoek te brengen aan het “Werfhuis” dat werd gebouwd in de ecologische wijk Eva-Lanxmeer in Culemborg (Nederland). Het Werfhuis is een sociaal-ecologisch huis, ontworpen door Marien Faasse en Jasper Cremer. Het huis bestaat uit drie woningen, een schoollokaal en een architectenbureau. In het huis zal getracht worden het samenwonen en werken een vernieuwende impuls te geven. Het huis wordt gebouwd met duurzame materialen en experimentele technieken. Meer info: <http://www.werkwerf.nl>
Er werd contact gelegd voor een internationale netwerking en in november komen de verantwoordelijken van het Werfhuis op bezoek in Kamp C.

Bio-energie infosessie bij Vito - Mol

Het VITO heeft een werkbezoek op het gebied van bio-energie aan Vlaamse kennisinstellingen georganiseerd op hun eigen terreinen te Mol op 14-12-2006. De aanwezigen waren voornamelijk de Vlaamse kennisinstellingen en de Nederlandse tegenhangers. Bedoeling was om over de landsgrenzen te kijken naar een aantal gezamenlijke thema's die mogelijkheden bieden voor nadere afstemming en samenwerking. Tijdens het tegenbezoek in Nederland in 2007 zal hier verder op in worden gegaan.

Na de sprekers was er een rondleiding voorzien in een drietal labo's van het VITO om een aantal duurzame technieken te illustreren en om het werkdomein van het VITO te duiden.

Zelf heeft onze medewerkster deelgenomen aan de rondleiding in het waterstoflab, waar uit waterstof elektriciteit wordt opgewekt in een brandstofcel. Dit kent al toepassingen in de auto-industrie.

Het programma zag er als volgt uit:

11.30 - 11.45 u Verwelkoming VITO door onderzoeksdirecteur Jan Kretzschmar
11.45 - 12.30 u Kennismakingslunch
12.30 - 14.00 u Presentaties van een aantal Belgische partijen en initiatieven:
VITO, Vlaamse Instelling voor Technologische Onderzoek, www.vito.be
accent: vergisting, biovalorisatie van organische afval- of bijstromen
IOK, Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij Kempen, www.iok.be met het project: innovatie in afvalverwerking dankzij nieuwe installatie en samenwerkingsverbanden met bedrijven zoals Niké
KHK, Katholieke Hogeschool Kempen, www.khk.be
Universiteit Antwerpen, www.ua.ac.be
14.00 - 15.00 u Koffie en rondleiding
15.00 - 16.00 u Discussie onder leiding van dagvoorzitter professor Etienne Vansant (verbonden aan de Universiteit Antwerpen)
16.00 - 17.00 u Borrel, informeel napraten en afsluiting

2.6 Verhuur lokalen

Op Kamp C zijn verschillende vergaderfaciliteiten. Zaal Den, uitgerust met vaste beamer, scherm en geluidsinstallatie is geschikt voor groepen tot ± 90 personen. Zaal Berk is geschikt voor groepen tot 25 personen (leslokaalopstelling) en zaal Lork voor 10 personen. Bovendien kan de cafetaria ook gebruikt worden voor lunches en recepties. De gemakkelijke bereikbaarheid en voldoende parkeerplaats maken dat verschillende organisaties en bedrijven hiervan gretig gebruik maken.

Hoewel de activiteiten vaak niet veel te maken hebben met duurzaam bouwen komen de aanwezigen op die activiteiten toch in contact met het centrum. De naambekendheid is in dit opzicht het grootse voordeel voor Kamp C.

Verschillende provinciale diensten maken zo gebruik van Kamp C:

OVO, Provinciebestuur Antwerpen, PIH, Bosgroep Zuiderkempen, Provinciale bestuurschool, Dienst Personeel, Dienst Welzijn en Gezondheid.

Naast de eigen provinciale diensten zijn er ook non-profit organisaties zoals ODE, VIBE en CEDUBO om maar even in de werksfeer van Kamp C te blijven. Maar ook commerciële organisaties zoals Remmicom, Delta Lloyd, Nelectra en Nike weten Kamp C te vinden. En uiteraard ook onze "gastheer", de gemeente Westerlo.

Dat een heel deel van deze organisaties blijven terugkomen kan ons enkel sterken in de gedachte dat ze toch tevreden waren over hun eerste bezoek. Overigens wordt dit ook sporadisch zwart-op-wit gezet in een vriendelijke mail.

Hieronder kan u een selectie van enkele evenementen terugvinden met een kleien bespreking.

OVO

Het Opleidings- en Vormingsinstituut voor Overheidspersoneel is een Provinciale dienst die Kamp C als één van zijn vaste locaties heeft uitgekozen voor zijn opleidingen..

Bosgroep Zuiderkempen

Kamp C heeft van bij de start de Bosgroep Zuiderkempen onderdak verleent, eerst in het informatiecentrum, daarna in het bedrijventercentrum De Basis. Daarnaast gebruikt de Bosgroep de faciliteiten van Kamp C voor werkvergaderingen, vergaderingen van het bestuur, algemene vergaderingen en brandhoutverkopen. Vooral de twee laatste brengen toch steeds heel wat volk op de been.

Dementienetwerk Provincie Antwerpen

In dit netwerk is ook de dienst Welzijn van de Provincie Antwerpen betrokken. De leden van het netwerk komen op geregelde tijden bij mekaar en dit dus regelmatig op Kamp C. Wel goed wijs zouden we zo zeggen.

De bank Delta Lloyd organiseerde een info-avond met als thema Duurzaam Beleggen. Voor dit specifieke thema werden 4 gastsprekers uitgenodigd. Onder de verschillende onderwerpen zat o.a. ook een item rond beleggen in duurzaam hout met FSC-labeling.

De infosessie werd bijgewoond door ± 90 personen wat ook de maximale capaciteit van zaal den is. Een eerste kennismaking gebeurde voor de sessie, de afsluiting met een receptie. Hiervoor was de uitdrukkelijke wens van de organisatoren om dit met wereldwinkel- en bioproducten te verzorgen. Oxfam leverde zo vruchtensappen, koffie en thee (overigens het vaste assortiment in de cafetaria Kamp C), bier, notensoorten, chocolaatjes en chips. Dit werd aangevuld met biobier en biobroodjes.

Nelectra

Nelectra, de koepelorganisatie van elektrotechnische installateurs organiseerde in samenwerking met Kamp C voor haar leden 2 infodagen over zonne-energie en warmtepompen op 20 en 27 september. Ongeveer 120 professionele installateurs uit gans Vlaanderen vonden de weg naar Kamp C. Het programma van Nelectra werd aangevuld met een rondleiding en een bezoek aan de asfaltcollector van het project St Antoniuspleintje in Zoerle-Parwijs, een project van de sociale woningbouwmaatschappij Zonnige Kempen. In de volgende jaren zal deze samenwerking verder gezet worden.

Nike

Nike heeft inmiddels door de installatie van windmolens op hun terrein landelijke bekendheid verworven met hun groen imago. Ook zij zijn regelmatig te gast op Kamp C waar ze van de faciliteiten gebruik maken om een hele dag te vergaderen. Dat verloopt wel achter gesloten deuren maar dat ze Kamp C uitkiezen als locatie kan enkel bijdragen tot een versterking van hun milieuvriendelijk imago.

Remmicom

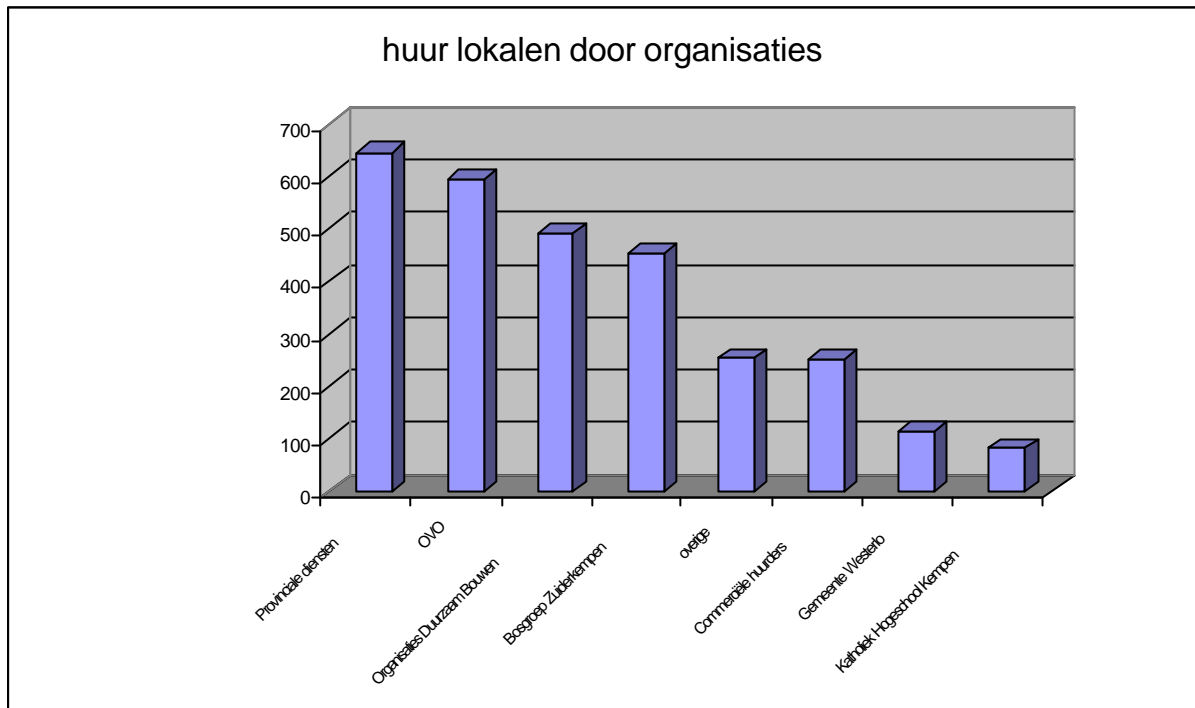
De firma Remmicom, gespecialiseerd in software voor gemeentebesturen heeft in 2006 Kamp C gekozen als locatie om hun producten voor te stellen aan de beleidsverantwoordelijken en aankoopdiensten van de gemeenten van de Provincie Antwerpen. De 95 geïnteresseerden die ze zo uit het gemeentehuis naar Westerlo brachten is een dankbaar meegenomen promotie voor Kamp C.

Gemeente Westerlo

De gemeente Westerlo is één van de bevoorrechte partners van Kamp C. Het hoeft dan ook niemand te verbazen dat de gemeente Westerlo verschillende activiteiten op Kamp C organiseert zoals de Open Milieuraad, een begrotingsconclaf en een Infosessie Milieucharter.

In onderstaande grafiek wordt een voorstelling gegeven van het aandeel van de verschillende organisaties die op Kamp C lokalen huurden in de loop van 2006. Bouwteamcursussen waarvoor Kamp C de diensten inhuidt van Dialoog zijn hier niet in begrepen omdat dit als een eigen activiteit telt.

2.7 Promotie en evenementen

Beurzen

Wonen2006 Mechelen

Hoewel we op deze korte tijd niet van een traditie kunnen spreken is Kamp C begin 2006 voor de tweede maal op rij aanwezig op de beurs WONEN te Mechelen, die voor de gelegenheid dus Wonen2006 genoemd werd. Mechelen is binnen de Provincie Antwerpen een verre uithoek. De deelname aan deze beurs is dan ook in de eerste plaats bedoeld om Kamp C ook hier naambekendheid te geven. Door het verspreiden van foldermateriaal en de promotie van Kamp C proberen we om ook de inwoners van deze grensstad de weg te wijzen naar Kamp C. De woonbeurs gaat door in de Nekkerhal en wordt druk bezocht. In totaal zijn er 56 400 bezoekers op de beurs geweest. Er zijn effectief 750 personen op de stand van Kamp C geweest. Enerzijds met vragen, anderzijds voor brochures of gewoon voor de gadgets die ter beschikking stonden. Uiteraard hoort bij zulk een evenement ook een "nazorg-actie" waarbij vragen die niet onmiddellijk een antwoord konden krijgen toch nog opgelost werden.

Woonbeurs Brasschaat

Om Kamp C ook in het noorden van Antwerpen te promoten hebben we een bemande infostand geplaatst op de duurzame woonbeurs van Brasschaat op 22 en 23 mei. Alhoewel het voor de eerste maal georganiseerd werd waren er toch een 20-tal standhouders die een link konden leggen met (duurzaam) bouwen en wonen. Helaas waren er niet zo veel bezoekers (ca 400), waarschijnlijk te wijten aan de plaatsing van dit evenement op een maandag en een dinsdag. Een 80-tal geïnteresseerden kregen van Kamp C meer tekst en uitleg over hun bouwplannen en werden uitgenodigd om eens een kijkje te komen nemen in het infocentrum en een rondleiding of een cursus bouwteam te volgen in Kamp C.

Knollenmarkt Turnhout

De Knollenmarkt is een ééndagsevenement van de stad Turnhout. Kamp C heeft voor deze gelegenheden een dagbeursstand. Samen met de voorradige folders, een projectie van de "duurzame punten" van NivO en een zonneboiler-demo-paneel zijn deze evenementen een goede gelegenheid om Kamp C op een laagdrempelige manier te promoten.

Milieubeurs Ranst

De milieuraad van de gemeente Ranst organiseerde op zondag 17 november een milieubeurs. Kamp C stelde een infostand op waarbij brochures werden uitgedeeld en bezoekers werden uitgenodigd om zich te komen informeren in Kamp C.

In totaal werden een 100-tal bezoekers geholpen.

Hout en Groen Wonen 2006 Antwerpen

Kamp C was aanwezig op de beurs *Hout en Groen Wonen 2006* in De Waagnatie te Antwerpen (3/11-5/11). Doelstelling van onze aanwezigheid was de verdere bekendmaking van Kamp C in de regio Antwerpen en het informeren van mensen met bouw- en/of renovatieplannen over duurzaam bouwen en wonen.

Onze stand gaf op een duidelijke manier weer waar Kamp C voor staat.

Een PowerPoint presentatie toonde sfeerbeelden van Kamp C.

In samenspraak met VEA (Vlaams Energie Agentschap van de Vlaamse Administratie), die zelf niet aanwezig was op de beurs, verdeelde Kamp C hun brochures over subsidies en premies van de overheid, informatiebrochures over warmtepompen, zonnepanelen, de EPB regelgeving en dergelijke. Daarnaast werd er ook publiciteit gemaakt voor de rondleidingen en voor de *BouwTeamdagen* voor particulieren in Kamp C. Naast brochures werden er ook gadgets zoals balpennen, werkmanspotloden en notablokjes van de provincie en van VEA uitgedeeld. Zowel de brochures als de gadgets hadden veel succes bij onze bezoekers.

De beurs was te bezoeken op vrijdag van 12.00u tot 18.00u en zaterdag en zondag van 10.00u tot 18.00u. In totaal bezochten 4000 mensen de beurs, waarvan er 800 aan onze stand effectief om informatie gevraagd hebben.

Hout en Wonen 2006 Antwerpen

Kamp C was aanwezig op de beurs *Hout en Wonen 2006* in Antwerp Expo (14/11-21/11). Doelstelling van onze aanwezigheid was de verdere bekendmaking van Kamp C in de regio Antwerpen en het informeren van mensen met bouw- en/of renovatieplannen over duurzaam bouwen en wonen.

We beschikten maar liefst over 520 m² met een ruim aanbod voor iedere bezoeker.

Onze dagbeursstand gaf op een duidelijke manier weer waar Kamp C voor staat.

Een PowerPoint presentatie toonde sfeerbeelden van Kamp C.

Daarnaast kon de beursbezoeker bij ons verpozen in de provinciale zithoek en kijken naar onze film "Duurzame punten NivO", een eigen productie over duurzaam bouwen en wonen.

Onze samenwerkingspartners hebben onze stand mee opgebouwd met de nieuwste technieken binnen hernieuwbare energie, regenwaterrecuperatie, isolatie, ventilatie, pellets en hun toepassing, schrijnwerk, warmtepomp, HRC-ketels, enz.

Ook hier werd het foldermateriaal van VEA en de eigen brochures verdeeld.

De beurs was te bezoeken op vrijdag van 10.00u tot 21.00u en zaterdag en zondag van 10.00u tot 19.00u. In totaal bezochten 4 243 mensen de stand van Kamp C, de medewerkers van Kamp C stonden deze allemaal te woord. Het totale aantal bezoekers van de beurs is niet meegedeeld door de organisatoren.

Tall Ships' Race

In augustus was de Antwerpse haven gastheer voor de Tall Ships' Race. Op dit evenement wou de Provincie Antwerpen zich presenteren aan het grote publiek. In het provinciale tentendorp participeerde Kamp C met haar informatiestand en bijhorend materiaal. Er was wel geen personeel aanwezig op het evenement.

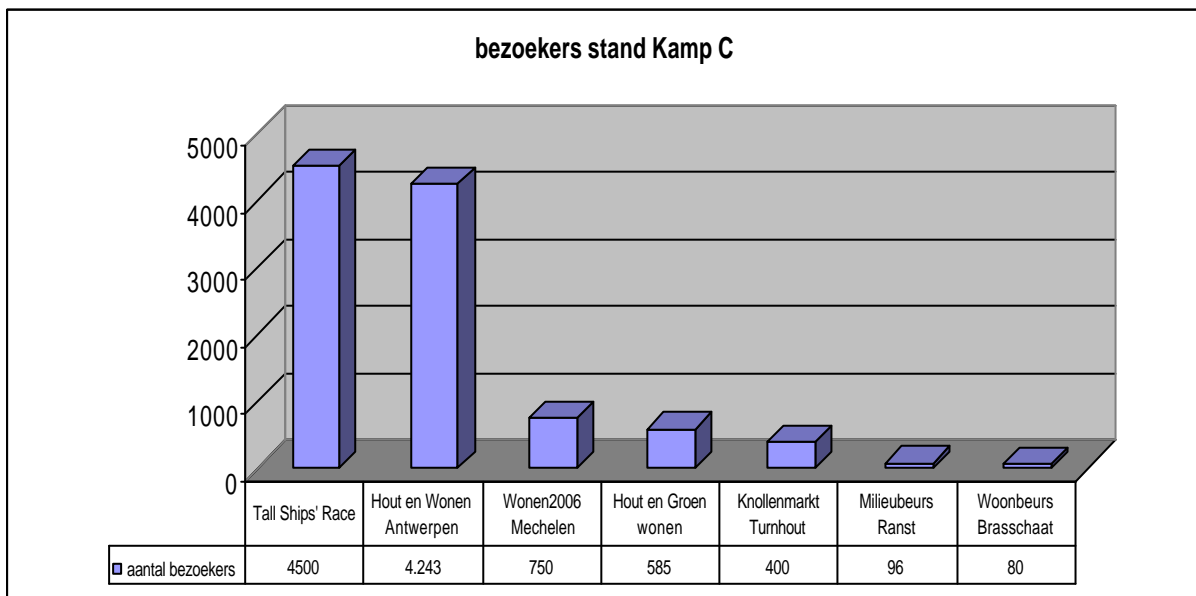
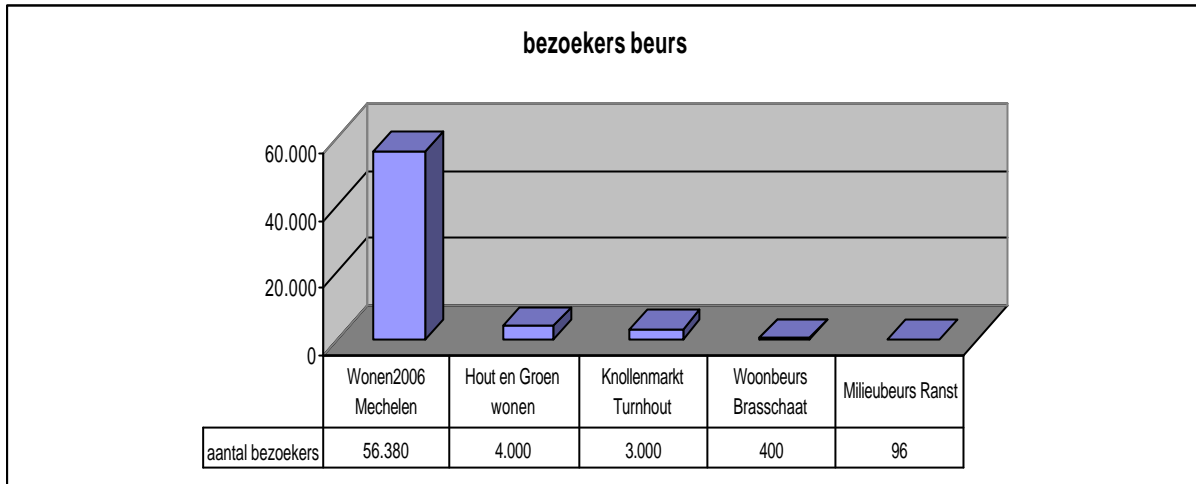
Bezoekersgegevens die ons zijn doorgespeeld door de collega's: aantal bezoekers 1 200 000 waarvan 4 500 effectief de gemeenschappelijke stand bezochten.

Eerlijkheidshalve moeten we vermelden dat het die dag zeer slecht weer was. Of de effectieve bezoekers geïnteresseerden waren dan wel mensen die voor het hondenweer wilden schuilen is niet altijd even duidelijk.

Dergelijke initiatieven stimuleren duidelijk de toeloop van particulieren naar het informatiecentrum, hetzij voor een individueel bezoek, hetzij voor een rondleiding of een *BouwTeam*. Ondanks de zware personeelsbelasting is dit toch een succesvol initiatief dat zeker voor herhaling vatbaar is, zowel voor

het bekendmaken van het informatiecentrum, als voor het bekendmaken van de diensten van het Provinciebestuur.

Hieronder staan de grafieken van de beursbezoekers en de aantallen effectieve bezoekers. De waarde voor de Tall Ships' Race zijn niet opgenomen. Het aantal van 1 200 000 zou de grafiek onduidelijk maken.

ecoFEESTival

In 2006 heeft Kamp C voor de eerste maal het ecoFEESTival georganiseerd. Hiervoor waren een aantal standhouders geëngageerd voor een biomarkt. Daarnaast was er ook plaats ingeruimd voor standhouders die producten "duurzaam bouwen" aanboden. Dat waren o.a. regenwaterrecuperatiesystemen, isolatieproducten, zonneboilers enz.

Ook het aanbod van de cafetaria werd aan het evenement aangepast: bio-bier, bio-wijn en Fair-Trade producten.

Er was ook gezorgd voor de nodige animatie en kinderopvang.

Mede dank zij het goede weer was er een opkomst van 3000 personen. Het is in elk geval de bedoeling om dit evenement nog verder uit te werken en er een jaarlijkse traditie van te maken.

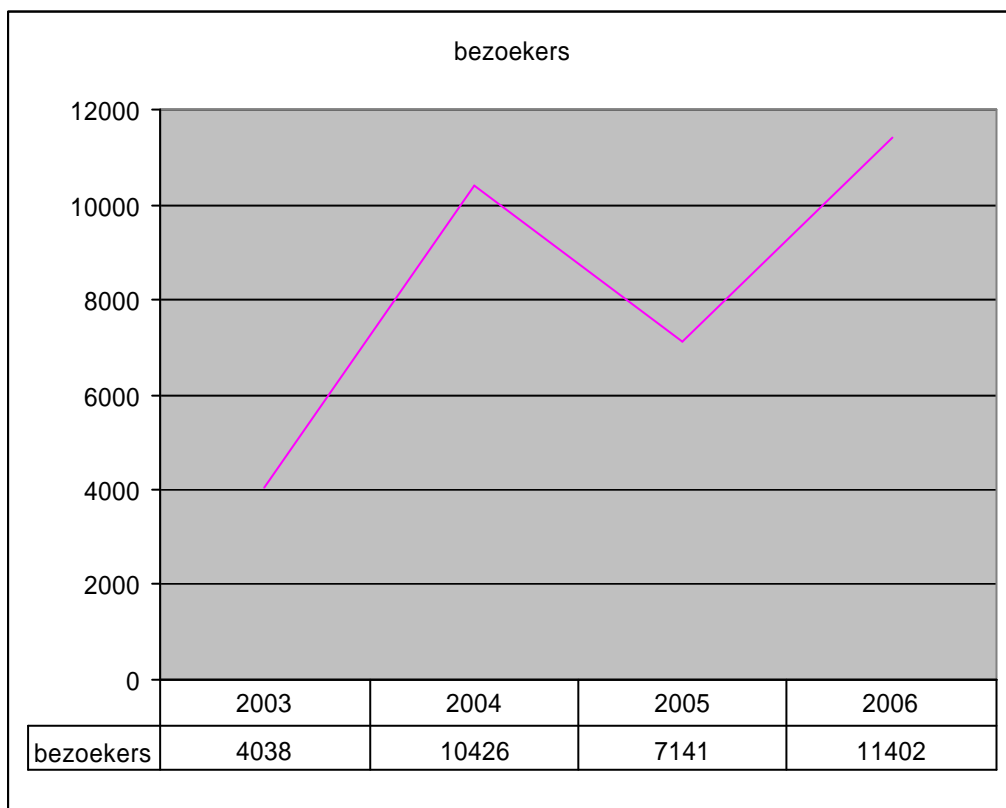
Opendeurdag

Kamp C houdt zijn jaarlijkse Opendeurdag in oktober. De naam is wat misleidend want de deur van Kamp C staat natuurlijk een heel jaar open. Bovendien is deze opendeurdag ook een opendeurweekend. Op zaterdag start dit al met een bouwteam, volgens de planning van de derde zaterdag. Dit jaar werd dit gecombineerd met de Open-huizen-dag van de Bond Beter Leefmilieu. Bezoekers werden langs de verschillende werven van Kamp C geleid: het informatiecentrum, De Basis, de demonstratiewoning en de boomstamwoning. Dit laatste project is een Canadese Log-cabin in opbouw die in een latere fase (2007) op het demonstratieterrein van Kamp C komt te staan. Daarnaast konden de bezoekers ook terecht voor gratis planadvies, een quick-scan van hun bouwplannen op 45 minuten. Nadien was er nog gelegenheid om een rondleiding door de permanente tentoonstelling te volgen of één van de seminars over isolatie of zonne-energie. Het planadvies, de seminars en de rondleidingen waren zowel op zaterdag als op zondag gepland. In totaal bezochten op deze twee dagen ± 600 personen Kamp C.

Evolutie aantal bezoekers 2003 – 2006

Website

In 2006 heeft de Provincie Antwerpen de volledige website gereorganiseerd en vernieuwd. Ook Kamp c heeft hierbij de nodige inspanningen gedaan om van het geheel een www.provant.be en speciaal www.kampc.be een mooi en attractief geheel te maken. Hiervoor zijn verschillende vergaderingen met de verantwoordelijken bijgewoond.

Het eindresultaat mag in elk geval gezien worden en de Provincie is er ook al mee in de prijzen gevallen.

2.8 Publicaties

Elk jaar wordt er op Kamp C wel tijd geïnvesteerd in publicaties, publicitair drukwerk, affiches, folders en artikels. Ze allemaal opsommen zou ons te ver leiden. Daarom hieronder de twee belangrijkste.

“O, is dat duurzaam bouwen”

In de loop van 2005 heeft Kamp C hard gewerkt aan de redactie van de nieuwe folder “duurzaam bouwen”. Hiervoor zijn we ook te rade gegaan bij specialisten terzake, al heeft Kamp C in de loop van haar driejarig bestaan ook al een behoorlijke expertise op dit terrein verworven. To Simons van CeDuBo en Luk Vandaele van het WTCB verleenden hun gewaardeerde medewerking terwijl vormingsorganisaties zoals Dialoog in de leescommissie opgenomen waren. Daar zaten trouwens ook vertegenwoordigers uit de bouwwereld in.

Voor de folder is gekozen voor een eigen “huisstijl”, logo’s en kleuren die je in heel Kamp C, folders en publicaties zal terugvinden.

Ter gelegenheid van de opening van De Basis is over dit gebouw een uitvoerige brochure gemaakt:

Basiselementen.

Ook hier stond Kamp C in voor de redactie, in samenspraak met het architectenbureau Stramien, de ontwerpers van het gebouw. De vormgeving werd toevertrouwd aan een professioneel ontwerp bureau: Nej de Doncker. Patrick de Spiegelaere ^(t) verzorgde de fotografie.

Deze publicatie is voor de verschillende medewerkers aan het gebouw De Basis een visitekaartje voor hun verdere contacten. De publicatie gaat in op de aspecten duurzaam bouwen en duurzame bedrijfsterreinen.

3 Bedrijvenzone

Naast alle activiteit in het informatiecentrum aan de demonstratiewoning zou men haast vergeten dat het hele project Kamp C ook nog een bedrijvenzone telt. Met De Basis is een eerste aanzet gegeven aan de bedrijfsactiviteit op de zone Kamp C. Ondertussen is de hele aanvraagprocedure voor twee bedrijven volledig afgerond, de bouwaanvraag ingediend en goedgekeurd en is de bouw gestart. De twee bedrijven zijn Biohome en Ecohome. Bio-home is een bedrijf gespecialiseerd in “natuurlijk leven en wonen”, zie ook hun website www.biohome.be. Ze bieden producten aan in een breed gamma: slaapcomfort, natuurverf, meubelen en keukens, materialen, lichtobjecten, biokleding, babyspulletjes en het haast onvermijdelijke moeilijk te definiëren wellness.

Ecohome is dan weer gespecialiseerd in houtskelbouwen en één van de gewaardeerde medewerkers aan de tentoonstelling inHOUT van 2005. De firma Ecohome is eveneens lid van het passiefhuisplatform die de strenge passiefhuisstandaard (doorgedreven isolatie en luchtdichtheid, minimaal energieverbruik) realiseert met bio-ecologische materialen. Voorwaar geen gemakkelijke opdracht.

Zowel Biohome als Eco-home zijn lid van VIBE, het Vlaams Instituut voor bio-ecologisch bouwen en wonen. Zo ontstaat stilaan op Kamp C een hele cluster van “voorbeeldige” projecten, een kenniscentrum en bedrijven die allemaal samen de kaart trekken van “duurzaam bouwen”.

De hele zone Kamp C is niet aangesloten op een openbaar rioleringsnet. Langsheen de Britselaan is enkel een open-gracht-systeem aanwezig. Als duurzaam project is daarom geopteerd voor een doorgedreven waterzuivering. Ook voor de bedrijven is een aparte en aangepaste waterzuivering voorzien waarvan de bouw eveneens gestart is in 2006.

4 De Basis

Het gloednieuwe bedrijvent centrum De Basis is officieel geopend op 25 augustus 2006. Volgens de datum was mooi zomerweer te verwachten maar het regende pijpenstelen. Daardoor ging de essentie van de 250 m² fotovoltaïsch paneel wat de mist in.

De Basis is een innovatief bedrijven- en projectencentrum op de duurzame bedrijvenzone van Kamp C, het provinciaal domein voor duurzaam bouwen en wonen, te Westerlo. Dit nieuwe gebouw wil in de eerste plaats huisvesting bieden aan ondernemingen en projecten uit de sector van duurzaam bouwen en wonen.

Kamp C wil hiermee het ondernemerschap in de sector stimuleren en zo verder uitgroeien tot een uniek kenniscentrum inzake duurzaam bouwen en wonen.

De Basis is een gebouw met 3 verdiepingen en heeft een oppervlakte van 600m². Het omvat 1 grote gemeenschappelijke ruimte van 75 m² en 14 verhuurbare/koppelbare units van 25m².

De zuidgevel is volledig uitgevoerd in fotovoltaïsche zonnepanelen (liefst 250m² van de nieuwste generatie Vlaamse zonnepanelen!) die voldoende elektriciteit zullen produceren voor het ganse gebouw. *De Basis* is hiermee het grootste ‘zichtbare’ project met fotovoltaïsche zonnepanelen in Vlaanderen.

Sinds de opening van De Basis hebben de 250m² semitransparante PV-cellen eind 2006 al een 8000 kWh gepresteerd. Dit komt overeen met het gemiddeld verbruik van 2 Vlaamse gezinnen.

Het opgevangen regenwater wordt voor sanitaire doeleinden gebruikt. Er is geopteerd voor een spaarzame verwarming en hoge isolatiegraad, K-waarde 30.

Er zal een ecologische waterzuiveringsfaciliteit uitgebouwd worden door de domeinbeheerder voor het zuiveren van alle huishoudelijk afvalwater van de bedrijvenszone.

UITNODIGING
Opening bedrijvensentrum
DE BASIS

25 augustus 2006

PROVINCIE BRUSSEL
Kamp C

Departement Economie, Plattelandsbeleid en Internationale Samenwerking
Kamp C – Provinciaal Centrum Duurzaam Bouwen en Wonen
Babelaan 20 | 2200 Waterloo | T 014 27 02 50 | F 014 27 00 00
info@kampsprivaat.be | www.provont.be/kampc

Programma

- 14h45 Onthaal
- 15h00 Toespraak door gedeputeerde Ludo Helsen
- 15h10 Toespraak door Philippe Van Truyen, Directeur-generaal Bestroef
- 15h20 Toespraak door minister Kris Peeters
- 15h30 Opening van het gebouw
- 18h15 Receptie

Bij het bestuderen van de het gebouw ontwerpen alle geroepden het ter gelegenheid uitgegeven boek 'BasisElementen', dat handelt over duurzaam bouwen en wonen aan het bedrijfshoofd van de bedrijvensite Kamp C en DeBasis als uitgangspunt.

Uitnodiging

De Gouverneur van de Provincie Antwerpen,
De leden van de Bestuurlijke Departatie en de Provinciegriffier
Inlijden het gezoeken is ik te nodigen op
de officiële opening van

Bedrijvensentrum DE BASIS

Op vrijdag 24 augustus 2006 om 14h45
op het domein Kamp C, Provinciaal Centrum Duurzaam Bouwen en Wonen,
Babelaan 20, 2200 Waterloo

Het is niet de bedoeling dat we op onze lauweren gaan rusten. De eerste fase van het bedrijvensentrum De Basis is nog maar amper voor geopend verklaard of het overleg over Fase II&III is al gestart. In de toekomst zal De Basis nog uitgebreid worden met vergaderfaciliteiten en bijkomende kantoorruimte.

5 Demowoning

De werf van de eerste demonstratiewoning op Kamp C is gestart in het voorjaar van 2006. Na een wedstrijdformule is het ontwerp gekozen van architect Marc Depreeuw. Marc Depreeuw is lid van VIBE, het Vlaams Instituut voor bio-ecologisch bouwen en wonen. Het ontwerp is bijgevolg ook op bio-ecologische leest geschoeid. Dat maakt dat er wat afwijkende technieken gebruikt zijn.

Het geheel is een houtskeletbouw waarvan een deel van de wanden opgevuld zijn met strobalen. Deze ogenschijnlijk nieuwe techniek heeft een oude traditie die teruggaat tot midden 19^e eeuw. Op deze manier krijgen we weliswaar dikke wanden van ± 50 cm maar eveneens een zeer goede isolatie van K 27. In het kader van energiesparen zeker een goede zaak.

Aangezien het een houtskeletbouw leek een "eerstesteeenlegging" hier niet zo erg op zijn plaats. Na de voorbereidende werken is het dus een eerste-paal-zetting geworden waarbij gedeputeerde Ludo Helsen de eer kreeg om deze gewichtige taak op zich te nemen.

Bij de aanbouw van de woning is van de gelegenheid gebruik gemaakt om workshops te organiseren waarbij de geïnteresseerden de mogelijk kregen om wanden met strobalen op te vullen en leempleistertechnieken uit te proberen. Voorzeker geen alledaags zicht op een bouwwerf.

Tegen het einde van 2006 was de ruwbouw afgewerkt. In de loop van 2007 wordt de demowoning verder afgewerkt om tegen het einde van 2007 mogelijk in verhuur te gaan voor weekends of midweeks. Dan wordt de demowoning tijdelijk een ervaringswoning. Voor de rest van de tijd wordt de woning ingeschakeld in het educatief traject van Kamp C.

In de loop van 2006 is dan ook al gestart met de ontwikkeling van dit traject. Daarvoor is een wooncalculator in ontwikkeling bij Ecolife. In de woning komen een aantal opstellingen met touchscreens en een dagboek van de bouwheer. De eerste applicatie gaat de

bezoeker op zijn eigen tempo rondleiden in de woning, de tweede gaat de ontstaansgeschiedenis uit de doeken doen.

6 Vers geperst

Met de stijgende naambekendheid en activiteiten van Kamp C is het niet meer dan normaal dat er regelmatig artikelen verschijnen. Dat op Kamp C niet altijd conventionele bouwwijzen gebruikt worden zet de pers enkel maar aan om dit te publiceren.

De provincie Antwerpen heeft zelf ook een aantal publicaties waarin Kamp C geregeld opduikt.

Een kort overzicht:

Innovatieve acties, jan 2006, p. 7, Innovatief bedrijfsverzamelgebouw "De Basis" op Kamp C in Westerlo

Expo contact, jan 2006, p. , "Kamp C" vertelt alles over duurzaam bouwen en wonen

zOOM, jan-feb-maart 2006, p. 18, Nieuwe brochure Duurzaam Bouwen

zOOM, april-mei-juni 2006, p. 20, Eco-FEEST-ival Opendeurweekend Kamp C

zOOM, april-mei-juni 2006, p. 16-17, Mysterieuze zuidgevel De Basis bijna een feit - Fotovoltaïsche zonnepanelen in Kamp C

Gazet van Antwerpen, 10-4-2006, p. 74, Databank stimuleert duurzaam bouwen

Gazet van Antwerpen, 24-4-2006, EcoFEESTival zet ecologische producten in de kijker - Biobeurs blijkt voltreffer

Gazet van Antwerpen, 7-6-2006, Provincie bouwt ecologische woning

Het Volk, 7-6-2006, Gezellige warmte tussen stobalen

Touring Explorer, juni 2006, nr 141, p. 33, Uit degelijk hout

Jeugdendienst Nieuwsbrief, juni 2006, p. 4, Kamp C - informatie verstrekken - ook voor jongeren - het mierenpad

SPA-krant, juni 2006, De zon is gratis

Arch-Index, juni 2006, nr 56, p. 26-27, Eerste bio-ecologische demo-woning

zOOM, juli, aug-sept 2006, p. 13, Bouwen met een strobaal in je maag

zOOM, juli, aug-sept 2006, p. 20, Workshops stobalenbouw en leembepoelstering

Gazet van Antwerpen, 15-7-2006, p. 22, Workshops Kamp C

Gazet van Antwerpen, 31-7-2006, p. 22, Op de koffie in Kamp C

De Standaard, 4-8-2006, E6 p. 18, De nieuwe energiemakers - Zonnekoning bij toeval

Gazet van Antwerpen, 22-8-2006, p. 12, Een huis om van te balen

De Tijd, 25-08-2006, p. 15, Dit is geen Batibouw over duurzaamheid

Gazet van Antwerpen, 28-8-2006, De Basis vangt zonnestralen op

Het Laatste Nieuws, 1-11-2006, bijlage, Kamp C, wat valt er te beleven op het domein?

Argextra, 1-12-2006, p. 4, Bio-ecologische demonstratiewoning Kamp C

7 Personeel

Het voltallige team bestaat uit:

Daniël Verheyen	directeur
Dirk Verbeeck	centrumverantwoordelijke
Katrien Dillen	boekhoudster
Maarten De Groot	educatief medewerker
Soetkin Goris	educatief medewerkster
Liesbeth Mertens	vervanging Soetkin tijdens zwangerschapsverlof
Horia Bali	tentoonstellingsmedewerkster
Rudy Wilms	administratief medewerker
André Baeten	administratief medewerker
Marleen Breugelmans	administratief medewerkster
Nellie Engelen	cafetariamedewerkster
Simonne Thys	onderhoud
Martine Beyns	onderhoud
Guido Peeters	stielman